

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

Tid och plats	10.00 – 14.45, Odlingen, Regionhuset, Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Martina Aronsson (S), ordförande Martin Kirchberg (SD), vice ordförande Pia Edin (S) Per Adolfsson (S), ersättare för Mattias Wärnsberg (S), §§ 4 – 12 Linda Eriksson (C) Daniel Ståhl (V) Magnus Jernetz Gustavsson (M) Bernhard Neuman (M) Margreth Johansson (KD) Rebecka Englund (KD), ersättare för Mattias Wärnsberg (S), §§ 1 – 3
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Sara-Lisa Ekedahl (S), §§ 4 – 12 Rebecka Englund (KD), §§ 3 – 7
Tjänstepersoner	Johanna Schelin, hållbarhetschef Linn Hellqvist, folkhälsoutvecklare Johanna Vöks, miljösamordnare, §§ 6 – 9 Susanne Schaftenaar, analytiker, § 10 Carolina Gunnarsson, miljösamordnare, § 10 Pär Eriksson, folkhälsoepidemiolog, § 11 Wilma Dahlgren, regionsekreterare
Justering	Sker digitalt.
Paragrafer	1-12
Ordförande	Martina Aronsson (S)
Justerare	Martin Kirchberg (SD)
Sekreterare	Wilma Dahlgren

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 1

Godkännande av dagordningen

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa godkänner dagordningen.

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 2

Val av justerare

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa utser Martin Kirchberg (SD) att tillsammans med ordförande justera protokollet.

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 3

Presentation av ledamöterna och deras förväntningar på arbetet i beredningen för hållbarhet och folkhälsa

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Ledamöterna i beredningen för hållbarhet och folkhälsa presenterar sig själva och sina förväntningar på arbetet i beredningen. Ledamöternas förväntningar på arbetet i beredningen är bland annat att få lära sig mer om Region Kalmar läns hållbarhetsarbete och att få bidra till att belysa vikten av hållbarhet och folkhälsa.

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 4

Uppdraget för beredningen för hållbarhet och folkhälsa

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Martina Aronsson (S), ordförande för beredningen för hållbarhet och folkhälsa, informerar om arbetsordning och reglemente för beredningen. Beredningen för hållbarhet och folkhälsa har till uppgift att följa hållbarhetsarbetet och därmed arbetet med de globala målen och FN:s Agenda 2030 i all verksamhet. Särskild uppmärksamhet ska riktas till folkhälsoarbetet. Beredningen ger ledamöterna möjligheten att fördjupa sina kunskaper och aktivt bidra med dessa i sina partigrupper.

Beredningen ska bereda fullmäktiges långsiktiga strategier, remisser av principiell karaktär där remisstiden medger det samt uppdrag fullmäktige lämnat till regiondirektören och som slutredovisas i styrelsen eller fullmäktige.

Beredningen ska, som ett led i demokratiarbetet, föra dialog med länets invånare och förmedla kunskap om deras behov till regionfullmäktige.

Beredningen får väcka ärenden i regionfullmäktige inom sitt uppgiftsområde.

§ 5

Introduktion om Region Kalmar läns arbete med hållbarhet

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Johanna Schelin, hållbarhetschef, informerar om Region Kalmar läns arbete med hållbarhet. Precis som övriga myndigheter har Region Kalmar län valt att redovisa hur verksamheten bidrar till Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen. Att hållbarhetsaspekten genomsyrar alla övergripande mål, politiska beslut och verksamheters processer är avgörande för införandet av Agenda 2030. Hållbara upphandlingar är också ett viktigt verktyg där exempelvis krav kan ställas på innehållet i produkter och på sociala förhållanden i produktionen.

Region Kalmar läns hållbarhetsarbete regleras också av miljöbalken, där samlas majoriteten av Sveriges miljölagstiftning. Miljöbalken omfattar alla verksamheter som på något sätt kan påverka människors hälsa eller miljö. Verksamheterna regleras av miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

En viktig del i miljölagstiftningen är den så kallade egenkontrollen. Det innebär att Region Kalmar län ska kunna visa att arbete görs för att kontrollera och minska miljöpåverkan i verksamheten och att det finns tillräcklig kunskap för att uppfylla miljöbalkens krav. Region Kalmar län lever upp till egenkontrollen genom att bland annat ha rutiner för att säkra minimal miljöpåverkan, göra undersökningar likt vattenprovtagning vid sjukhusen, fortlöpande göra riskbedömningar och inventerar kemikalier i ett kemikaliehanteringssystem.

Region Kalmar läns arbete att bidra till Agenda 2030 och till en hållbar utveckling beskrivs i Verksamhetsplan hållbarhet. Handlingsplaner för funktionsnedsatta, folkhälsa och barns bästa har stark koppling till den sociala hållbarheten och har därför arbetats in i Verksamhetsplan hållbarhet. Verksamhetsplanen bygger på sex långsiktiga mål:

1. Främja hälsa
2. Varje barns bästa
3. Jämlikt och jämställt
4. Hållbar produktion och konsumtion
5. Minska klimatpåverkan och fossilberoende
6. Hållbar byggnation och stadsbildning.

I verksamhetsplanen finns konkreta aktiviteter och mått som förvaltningarnas hållbarhetsarbete utgår ifrån. Till stöd för hållbarhetsarbetet finns också 300 hållbarhetsombud.

Region Kalmar län har även genomfört en väsentlighetsanalys där medarbetare och invånare ombads svara på frågor om hur viktigt de anser att det är att Region Kalmar län arbetar för hållbar utveckling. En majoritet av invånare och medarbetare svarade att hållbarhetsarbetet är mycket viktigt. De som deltog i undersökningen fick också rangordna olika påståenden kopplade till de sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekterna av hållbarhet. 600 medarbetare utspridda över alla förvaltningar och 150 invånare svarade på frågorna.

§ 6

Uppdrag från Regionplan 2023-2025

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Johanna Schelin, hållbarhetschef, informerar om uppdrag från regionplanen med förankring i beredningen för hållbarhet och folkhälsa.

Uppdrag från regionplan 2023 – 2025 med avstämning i beredningen för hållbarhet och folkhälsa:

- 23/01 Under planperioden redovisa tidsatta, prioriterade aktiviteter i länets folkhälsoarbete
- 23/03 Inför framtagandet av kunskapsunderlag 2023 inarbeta faktaunderlag om elförsörjning i länet

Uppdrag beslutade i tidigare regionplan med slutredovisning under 2022 – 2024:

- 22/05 Redovisa en sammanhållen modell för ungas hälsa mellan regionen och länets kommuner, med målsättningen att skapa jämlika uppväxtvillkor

Slutredovisade uppdrag med kontinuerlig uppföljning i beredningen för hållbarhet och folkhälsa:

- 21/01 Redovisa en plan för robust materialförsörjning, det vill säga öka antalet flergångsartiklar som kan cirkulera för en ökad kapacitet i vården

§ 7

Fördjupning om hållbara upphandlingar

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Johanna Vöks, miljösamordnare, informerar om hållbara upphandlingar som är ett viktigt verktyg för att minimera negativ påverkan på människor och miljö. Eftersom Region Kalmar län beställer betydande volymer av produkter finns möjlighet att påverka innehållet i produkterna och de förhållanden som de produceras i. I hållbara upphandlingar är det viktigt att ställa krav på att hela leveranskedjan är hållbar.

Sedan 2010 samarbetar Region Kalmar län kring upphandling tillsammans med alla Sveriges regioner. Samarbetet leds av en styrgrupp som består av regionernas upphandlingschefer och hållbarhetschefer. Regionerna ansvarar för arbetet med att identifiera de sociala och miljömässiga riskerna vid upphandling av produkter och tjänster, att ta fram långsiktiga och kortsiktiga handlingsplaner samt med avtalsuppföljning. Regionerna stöds av ett nationellt kansli.

En gemensam uppförandekod har tagits fram som regionernas leverantörer förväntas följa. Uppförandekoden utgår från Global Impact, ett FN-initiativ som innehåller generella principer för företags sociala och miljömässiga ansvar. Leverantörerna ska ha rutiner som syftar till att de varor eller tjänster som levereras är framställda under förhållande som är förenliga med uppförandekoden.

Regionerna har tillsammans identifierat åtta prioriterade riskområden som utgör fokus för samarbetet. Ansvaret för riskområdena har fördelats mellan regionerna. Tillsammans med Region Jönköpings län och Region Östergötland arbetar Region Kalmar län med vårdrelaterad utrustning och förbrukningsvaror. De tre regionerna har tagit fram riskanalyser och gjort tillsyn på området, vid behov har kontorsrevision och fabriksrevision genomförts hos leverantörerna.

§ 8

Fördjupning om samverkan inom Sydöstra sjukvårdsregionen

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Johanna Vöks, miljösamordnare, informerar om två projekt som har genomförts inom Sydöstra sjukvårdsregionen. Sydöstra sjukvårdsregionen är ett samarbete mellan Region Kalmar län, Region Östergötland och Region Jönköpings län.

Det ena projektet gällde giftfri sjukvård för barn och syftade till att minimera miljö- och hälsoskadliga ämnen i barns sjukvårdsmiljö. Produkter som används inom barnsjukvården bedömdes och delades in i kategorierna ”rekommenderas”, ”accepteras”, ”bör undvikas” eller ”information saknas”. Respektive region ansvarade för att ta fram en handlingsplan för att ersätta de produkter som klassades som ”bör undvikas”. Där information om produkterna saknades samlades mer information in från leverantörerna, och några produkter som alla tre regionerna använde skickades in för materialanalys av innehåll.

Utfallet av projektet blev att Region Kalmar län bytte ut alla produkter som klassats som ”bör undvikas” och många av de produkter som kategoriserades som ”information saknas” kunde klassas om efter att ny information samlats in. Den viktigaste lärdomen från projektet var vikten av att teckna avtal för produkter, det gör det möjligt att ställa krav och följa upp avtalet.

Det andra projektet handlade om hållbar användning av förbrukningsmaterial. Förbrukningsmaterial utgör en stor del av en regions klimatpåverkan. Genom att byta till förnybara/återvunna material, öka användningen av flergångsmaterial istället för engångsmaterial och förbättra kunskapen kring miljöeffekter kan miljöpåverkan minska. Projektet fokuserade på hållbar upphandling, att minska onödig användning av engångsmaterial och göra medvetna produktval. En handbok för klokare materialval togs fram som stöd till verksamheterna.

§ 9

Ärendenummer RS 2020/1265

Återkoppling om Uppdrag 21/01 - Redovisa en plan för en robust materialförsörjning, det vill säga öka antalet flergångsartiklar som kan cirkulera för en ökad kapacitet i vården

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Johanna Vöks, miljösamordnare, informerar om Uppdrag 21/01 - Redovisa en plan för en robust materialförsörjning, det vill säga öka antalet flergångsartiklar som kan cirkulera för en ökad kapacitet i vården. Uppdraget slutredovisades i regionstyrelsen i december 2022 och då fattades beslutet att uppdraget kontinuerligt ska följas upp i beredningen för hållbarhet och folkhälsa.

Fokuset för uppdraget var att skapa en cirkuläret i sjukvården genom att övergå till flergångsinstrument. Uppdraget finansierades av den klimatkompensationspeng på 1,2 miljoner som regionstyrelsen beslutat om. De omvärldsbevakningar som genomfördes visade att flergångsinstrument i metall kan minska koldioxidutsläppen med 90%. Användningen av flergångsmaterial minskar också sårbarheten i händelse av material- eller leveransbrist.

De ekonomiska medlen fördelades mellan länets tre sterilcentraler. Sterilcentralerna har köpt in basinstrument som ska kunna lånas ut till verksamheter vid behov. Hittills har 2265 basinstrument köpts in.

Det fortsatta arbetet kommer innebära att ta fram rutiner för förvaring, utlåning och spårning av instrumenten. Ett kommunikationsmaterial som ska förtydliga hur flergångsinstrumenten ska cirkuleras inom vården ska tas fram. För att kunna genomföra en storskalig övergång till flergångsartiklar krävs också en utvärdering gällande hur steriliseringsprocessen av instrumenten behöver förändras och effektiviseras. Omställningen till flergångsinstrument kräver tydliga och långsiktiga ekonomiska stöd för att realiseras.

§ 10

Ärendenummer RS 2022/1640

Återkoppling om Uppdrag 23/03 - Inför framtagandet av kunskapsunderlag 2023 inarbeta faktaunderlag om elförsörjning i länet

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Susanne Schaftenaar, analytiker, och Carolina Gunnarsson, miljösamordnare, informerar om att kunskapsunderlaget 2023 inkluderar ett faktaunderlag om elförsörjning i enlighet med Uppdrag 23/03 - Inför framtagandet av kunskapsunderlag 2023 inarbeta faktaunderlag om elförsörjning i länet.

Kunskapsunderlaget är ett underlag till Regionplanen som tas fram varje år, men underlaget som tas fram 2023 är mer omfattande. Ett mer omfattande underlag görs vart fjärde år. Syftet är att samla in, analysera och presentera relevant fakta om förutsättningarna för ett friskare, tryggare och rikare liv och för en hållbar utveckling i Kalmar län. Kunskapsunderlaget 2023 planeras vara klart den 31 mars 2023.

Förslag till insatser för att påverka och säkra elförsörjningen ska baseras på det faktaunderlag som arbetas in i kunskapsunderlaget. Kunskapsunderlagets avsnitt om elförsörjning ger information om elförsörjningen i hela Sverige och i Kalmar län. För Kalmar län redovisas bland annat elens ursprung, elanvändning inom olika samhällssektorer samt nutida och framtida behov kopplade till elförsörjning.

§ 11

Resultatet av Nationella folkhälsoenkäten - Hälsa på lika villkor

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Pär Eriksson, folkhälsoepidemiolog, informerar om resultatet av den nationella folkhälsoenkäten – Hälsa på lika villkor som genomfördes hösten 2022. Den nationella folkhälsoenkäten genomförs av Folkhälsomyndigheten vartannat år och undersöker hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. 44 800 slumpmässigt utvalda personer över 16 år ombads svara på enkäten. Utöver det skickade Region Kalmar län ut 8000 extra enkäter i länet.

Baserat på folkhälsoenkäten kan folkhälsan sammanfattas som ganska god, med det finns en utmaning i att skillnaderna inom bland annat kön och utbildningsnivå är stora. Folkhälsoenkäten visar att riskkonsumtionen av alkohol och mängden dagligrökare minskar, och att den ökning i andelen som känner stress har börjat plana ut. Samtidigt som den fysiska aktiviteten ökar, ökar också andelen med stillasittande. Även övervikt fortsätter öka i alla åldersgrupper. Det finns också en rädsla för att gå ut ensam som har ökat under de senaste 10 åren.

§ 12

Fördjupningar och teman för 2023

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar följande förslag på fördjupningar och teman för beredningens sammanträde under 2023 till protokollet:

- Psykisk hälsa bland barn och ungdomar och hur det kan förebyggas.
- Vikten av hållbara upphandlingar.
- Ojämlighet mellan grupper inom områdena hållbarhet och folkhälsa.
- Hur medborgarperspektivet kan implementeras i beredningens arbete.

Bakgrund

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa lyfter frågan om fördjupningar och teman för beredningens sammanträden 2023. Under överläggningen framkommer följande förslag:

- Psykisk hälsa bland barn och ungdomar och hur det kan förebyggas.
- Vikten av hållbara upphandlingar.
- Ojämlighet mellan grupper inom områdena hållbarhet och folkhälsa.
- Hur medborgarperspektivet kan implementeras i beredningens arbete.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Vilma Dahlgren
TITEL: Regionsekreterare
DATUM & TID: 2023-02-23 08:00:36 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46724627551)
IDENTIFIKATIONS-ID: 997bda9cce584a9f913fe9570067c99e

NAMN: Martina Aronsson
TITEL: Ordförande
DATUM & TID: 2023-02-23 08:18:06 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46705102589)
IDENTIFIKATIONS-ID: b645ac35e4be42bf9250c2e1710f5010

NAMN: Martin Kirchberg
TITEL: Justerare
DATUM & TID: 2023-02-23 11:02:30 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46731007883)
IDENTIFIKATIONS-ID: e4a05a7cbad34a67b27bd807458f4dbe

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-02-23 11:02:35 +01:00
Ref: 1557939
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)